

Notat – Rundspørge blandt kommunale sundhedsdirektører

DSR Analyse inviterede 14. december sundhedsdirektørerne i landets 98 kommuner til at svare på et kort spørgeskema om ordinationsret til specialuddannede sygeplejersker og om rammedelegation i ældreplejen. 58 af de inviterede kommunale sundhedsdirektører deltog i perioden 14. – 23. december 2015 i undersøgelsen, svarende til en svarprocent på 59 %. Undersøgelsens resultater fremgår af nedenstående to figurer. I notatets bilag fremgår de deltagende sundhedsdirektørers uddybelser af deres svar, samt en oversigt over hvilke kommuner, der er repræsenteret i undersøgelsen.

Undersøgelsens resultater

Spørgsmål 1. Er du enig eller uenig i, at det er en god ide, at kommunalt ansatte sygeplejersker med specialkompetencer inden for afgrænsede områder får ret til at ordinere medicin?

	Antal	Andel
Enig	49	84%
Uenig	6	10%
Ved ikke	3	5%
Total	58	100%

Anm.: n = 58. Alle deltager havde mulighed for at uddybe deres svar (se bilagstabel 1). Kilde: DSR Analyse januar 2016

Spørgsmål 2. Er du enig eller uenig i, at lægernes mulighed for at overgive opgaver til sygeplejersker i ældreplejen via rammedelegation kun bliver brugt "i et meget begrænset omfang"?

	Antal	Andel
Enig	43	74%
Uenig	5	9%
Ved ikke	10	17%
Total	58	100%

Anm.: n = 58. Alle deltager havde mulighed for at uddybe deres svar (se bilagstabel 2). Kilde: DSR Analyse januar 2016

Bilag

Bilagstabel 1. Uddybninger til svar i spørgsmål 1.

Svar på spm. 1	Uddybning
Enig	De praktiserende læger er for langt væk fra deres patienter - eksempelvis på plejecentrene
Enig	Der er pt arbejdsgange, hvor det blot forekommer at vi laver dobbeltarbejder og spilder hinandens tid uden at det har betydning for den faglige kvalitet.
Enig	det er en forudsætning for at få det nære sundhedsvæsen til at fungere, og det er eneste mulighed for an god service til borgerne.
Enig	Det handler om at udnytte ressourcer mest hensigtsmæssigt og ofte kender de borgeren bedre end den praktiserende læge.
Enig	Det vil kunne løse udfordringen med lægedækningen af plejecentre - hertil kommer at specialuddannede sygeplejersker vil kunne løse opgave på kvalificeret niveau.
Enig	Det vil skabe en mere effektiv akutindsats
Enig	Det vil spare tid både for praktiserende læge og sygeplejersker, da der ikke skal ringes eller skrives for at få en ordintion. Det vil også betyde at borgeren kommer hurtigere i behandling.
Enig	Det virker i dag meget stift og ineffektivt. I dag må en sygeplejerske eks ikke give en borger Pinex mod hovedpine hvis pillerne er ordineret til rygsmerter!!
Enig	Enig - men med en bemærkning om, at vi i vores* Kommune har skabt vigtige og væsentlige resultater ved, at vi vægter at vores sygeplejerske har generalistkompetencer! Dette er nødvendigt, når vi dækker et stort geografisk område 24/7.
Enig	Enig ud fra den forudsætning at specialkompetencer er veldefinerede og de afgrænsede områder ligeså og tilsyn med opgaven er tydelig og dokumenteret
Enig	Forudsat nødvendig afgrænsning og kompetenceudvikling vil patientsikkerheden kunne fastholdes, hvilket må være det afgørende kriterie.
Enig	helt overordnet anvender vi sygeplejersker med en bred faglig baggrund - og aldrig nyuddannede, idet sundhedsudfordringerne i kommunerne simpelthen er for store og komplekse. min forventnin er derfor, at der vil være relativt enkle områder, hvor sygeplejersker med specialkompetencer godt kan ordinere
Enig	hurtig indsats, kender patienten , fagligt kompetent
Enig	I specialist funktionerne kunne det evt. give mening, men ville kræve undervisning KOL – sygplejerske: Ordinere forskellige former for inhalationspræparater.
Enig	Ja, hvis der sideløbende med ordinationsretten sker den fornødne oplæring. Det vil understøtte Det Nære Sundhedsv.
Enig	Kommunal lægelige udvalg skal meget mere på banen. Sundhedsstyrelsen skal sætte min. krav op for rammedelegering
Enig	laksantia og lettere smertestillende tager unødigt tid når det skal omkring en læge, disse præparater kan med fordel ordineres af spl.
Enig	Lægerne finder det bureaukratisk at skulle kontaktes ved eks. pn behandling med paracetamol eller laksantia, idet de mener at sygeplejerskerne er fuldt ud i stand til selv at burdere behandlingsbehovet ud fra en på forhånd givet ramme.
Enig	Mere fleksibilitet og hurtighed ift. borgeren.

Enig	Nærhed til borgerne, effektivisering af arbejdsgange i kommuner og aflastning af praktiserende læger, styrkelse af det nære sundhedsvæsen i forpligtende samarbejde med praktiserende læger, sammenhæng med øget specialisering, nye akutfunktioner, døgnrehabilitering m.v. i kommunerne
Enig	Ofte har sygeplejerskerne et bedre grundlag for at vurdere borgerene, da de er tæt på borgeren/patienten.
Enig	se kronik
Enig	udnyttelse af fagligviden
Enig	Vi tænker at ordinationsretten skal være inden for en rammedelegation således at hjemmesygeplejersken kan justere ordinationen.
Enig	Vil give sygeplejersken mulighed for at handle hurtigt/rettidigt i forhold til at forebygge indlæggelser. Men vigtigt at der er tale om sygeplejersker med specialkompetencer og at der er tale om afgrænsede områder.
Enig	Ydelser bør altid delegeres til lavest mulige specialiseringsniveau
Uenig	Baggrunden er, at vi oplever, at dette behov er opstået på baggrund af, at lægerne ikke varetager deres rolle mht ordination af håndkøbsmedicin o.lign. efter gældende lovgivning. Vi oplever, at man forsøger at kompensere for dette gennem forslaget. Vi ønsker forsat at udredning og ordination skal forblive på så få hænder som mulig (lægerne), der har adgang til alle informationer og prøvesvar for at kunne stille den rette diagnose og behandling. En bekymring kunne også være, at vi kunne komme til at varetage ordinationer til borgere, hvor vi ikke har stort kendskab til deres tilstand, fordi de kun har lidt kontakt med hjemmeplejen og nødvendigvis ikke sygeplejen. Vi oplever, at lægerne ser rammeordination som en enten eller model, hvorved sygeplejersker kan komme til at skulle udrede og ordinere medicin til borgere, som de ikke har det fornødne kendskab til.
Uenig	det er allerede nu svært nok for læger at få overblik over hvem der ordinerer hvad og hvilken medicin, der interagerer med andre præparater. så det er det er bestemt ikke tilrådeligt at sygeplejersker med endnu mere begrænset overblik skal til at blande sig i det område.
Uenig	det vil være at udvide ansvaret uden udvidelse af autoritationen.
Uenig	Jeg forestiller mig en ufinansieret opgaveglidning
Uenig	Jo mere specialiseret viden sygeplejersken har om området , des mere vil lægen kunne delegerer til pågældende, så specialkompetencer giver bestemt mening. Men der er ikke behov for selvstændig ordinationsret, men et godt samarbejde om delegation indenfor en aftalt ramme. Nationale IT systemer (FMK) understøtter ikke selvstændig ordinationsret til sygeplejersker (særligt ikke i sektorovergange) og i de akut opståede eller komplekse situationer, vil der alligevel være behov for at behandlingen drøftes med en behandlingsansvarlig læge.
Ved ikke	En model herfor skal gennemarbejdes grundigt - for ikke at skabe yderligere udfordringer i samkøring og afstemning af medicin ordineret af mange parter. Vil foretrække, at der arbejdes videre med en udvidelse og udfordelse af mulighederne i rammedelegationen.

Anm.: *kommunenavn anonymiseret af DSR Analyse. Kilde: DSR Analyse

Bilagstabel 2. Uddybninger til svar i spørgsmål 2

Svar på spm. 2	Uddybning
Enig	De gode eksempler er på vej. Rammedelegation kræver tydelig kompetenceprofil og sikkerhed for at den nødvendige kompetence er til stede og fastholdes
Enig	De praktiserende læger her ønsker ikke at give rammeordinationer.
Enig	Der er behov for konkret vejledning/procedure for hvorledes en aftale om rammedelegation indgås med almen praksis i et lokalområde.
Enig	der er en bekymring hos praktiserende læger for at give for meget videre
Uenig	Der vil være større mulighed for rammedelegation, hvis plejeboligerne havde fasttilknyttede læger.
Enig	det er præcis den mulighed vi ønsker anvendt men det sker ikke i praksis
Enig	En rammedelegering giver god mening indenfor begrænsede områder: udvalgte vitaminpræparater, øreskylning, BS-måling og laksantia.
Enig	Fordi udbygningen af Det Nære Sundhedsvæsen fortsat kun er "på vej" - rammedelegationen vil blive udbygget fremover
Ved ikke	Har ikke kendskab til eventuelle rammedelegationsaftaler i kommunerne
Enig	I vores kommune efterlyses øget brug af rammedelegationer. Men samtidig vigtigt at rammedelegationer ikke for karakter af opgaveglidning
Enig	Lægerne har desværre en begrænset tillid til hjemmesygeplejens kompetenceniveau
Enig	lægerne ønsker ikke at delegere
Enig	PLO er efter min opfattelse ikke interesseret i denne udvikling, hvorfor rammedelegation næppe vil finde sted særlig ofte.
Enig	SAT, væsketal, ilt, kunne der med fordel være rammedelegation på - samt præparater som laksantia, letteres smertestilende
Enig	tæjt dialog mellem ældreplejen og god planlægning af borgerforløb med praktiserende læge vil løse de fleste situationer også nedbringe behovet for akut indlæggelser eller hjælp.
Ved ikke	Vi er i tvivl om, hvad der menes med i begrænset omfang. Hos os er der rammedelegation på de område, som lovgivningen giver mulighed for. Det drejer sig om medicinhåndtering, anbrud af hud m.m..
Ved ikke	Vi finder ikke at spørgsmålet er stillet præcist

Anm.: Kilde: DSR Analyse

Bilagstabel 3. Deltagelse fordelt på region

	Hovedstaden	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Syddanmark	Total
Gennemført	21	9	6	8	14	58
Ikke svaret	8	10	5	9	8	40
Total	29	19	11	17	22	98

Anm.: Kilde: DSR Analyse

Bilagstabel 4. Kommuner repræsenteret i undersøgelsen

Kommune navn (i alfabetisk orden)		
Allerød	Helsingør	Rebild
Ballerup	Herlev	Roskilde
Bornholm	Herning	Rødovre
Brøndby	Hillerød	Silkeborg
Brønderslev	Hjørring	Skive
Dragør	Hvidovre	Slagelse
Egedal	Høje-Taastrup	Sorø
Esbjerg	Hørsholm	Stevns
Fanø	Kalundborg	Struer
Favrskov	Kerteminde	Sønderborg
Fredericia	København	Tønder
Frederiksberg	Langeland	Vejen
Frederikshavn	Lyngby-Taarbæk	Viborg
Frederikssund	Læsø	Vordingborg
Faaborg-Midtfyn	Middelfart	Ærø
Gentofte	Næstved	Aabenraa
Gladsaxe	Odder	Aalborg
Glostrup	Odense	Aarhus
Haderslev	Odsherred	
Halsnæs	Randers	

Anm.: Kilde: DSR Analyse

Bilagstabel 5. Er du enig eller uenig i, at det er en god ide, at kommunalt ansatte sygeplejersker med specialkompetencer inden for afgrænsede områder får ret til at ordinere medicin? (Fordelt på region)

	Hovedstaden		Midtjylland		Nordjylland		Sjælland		Syddanmark		Total	
	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal
Enig	86%	18	89%	8	100%	6	63%	5	86%	12	84%	49
Uenig	5%	1	0%	0	0%	0	38%	3	14%	2	10%	6
Ved ikke	10%	2	11%	1	0%	0	0%	0	0%	0	5%	3
Total	100%	21	100%	9	100%	6	100%	8	100%	14	100%	58

Anm.: Kilde: DSR Analyse